

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४

तृतीय वर्ष

सत्र – ६

विषय:- आधुनिक महाराष्ट्राचा सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक इतिहास (HC-602)

दिनांक: ३०/०४/२०२४

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. मध्ययुगीन महाराष्ट्रातील शिक्षण व्यवस्थेचे सविस्तर विवेचन करा.
२. मध्ययुगीन समाजातील स्त्रियांच्या परिस्थितीचे वर्णन करा.
३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी अस्पृश्यता निवारणासाठी केलेले कार्य स्पष्ट करा.
४. आधुनिक मराठी साहित्याच्या विविध प्रेरणांचे विवेचन करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. धर्म सुधारणेसाठी सुधारकांनी केलेल्या प्रयत्नांचा आढावा घ्या.
२. मध्ययुगीन समाज व्यवस्थेतील जातिव्यवस्थेचे स्वरूप स्पष्ट करा.
३. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्रातील शेतकरी चळवळींबद्दल टिपण लिहा.
४. मराठी साहित्याच्या क्षेत्रातील विविध प्रवाहांचा आढावा घ्या.
५. मध्ययुगीन आर्थिक जीवनाचा आढावा घ्या.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. महिला समाजसुधारक
२. महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
३. ब्रिटिश सरकारचे साम्राज्यवादी धोरण
४. भूदान चळवळ

Translation in English

Social, Economic & Cultural History of Modern Maharashtra (HC-602)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the education system in medieval Maharashtra in detail.
2. Describe the situation of women in medieval society.
3. Explain the work done by Dr. Babasaheb Ambedkar to end untouchability.
4. Discuss the various inspirations of modern Marathi literature.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Review the efforts made by the reformers for religious reformation.
2. Explain the nature of caste system in medieval social system.
3. Write a note on peasant movements in Maharashtra in the 20th century.
4. Review the various currents in the field of Marathi literature.
5. Give An overview of medieval economic life.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Women social reformers
 2. Maharishi Vitthal Ramji Shinde
 3. Imperialist Policy of British Government
 4. Bhudan movement
-